

O LÁSCÉ A ZRADĚ

Tak by se mohl jmenovat příběh plný vášně a krutosti, příběh z dívčí války. Známou pověst převyprávěl Alois Jirásek (Staré pověsti české) a hudebně ztvárnil BEDŘICH SMETANA (1824–1894). Svou v pořadí třetí symfonickou báseň cyklu MÁ VLAST – ŠÁRKA dokončil v Praze 20. února 1875. Několik měsíců před tím úplně ohluchl.

* * *

Je to proti přírodě – křehké dívky a v rukách meče a luky! Jirásek říká, že to byla touha získat ztracenou moc, jaká jim patřila za dob Libušiných. A tak stáli proti sobě, muži vedeni Ctiradem a dívky Vlastou, nejpřednější z bývalé družiny Libušiny. Šárku nastražily ke stromu jako past. Jaká byla Šárka? Jistě krásná, a navíc – je to cítit z úvodního Smetanova portrétu – navíc Ctirada milovala i nenáviděla.

Leč pozor, přijíždí Ctirad s družinou! Spíš tušíme ušlechtilou mužnost i obezřetnost, když se blíží v mechu tlumený rytmus koňských kopyt.

A musical score excerpt in common time. The top staff is labeled 'Klidným pochodem' and 'p'. It consists of two measures of music. The bottom staff shows a rhythmic pattern of eighth and sixteenth notes, continuing from the top staff's second measure. The score is written on two staves.

Velitelské gesto zastaví ten tichý eval. – Slyšte! – Nářek kdesi za skalou! – Pod skalou k dubu přivázána ležela dívka, rozpuštěné vlasy, horkem rozpukané rty. Naříkala.

A musical score excerpt in common time. The melody is played by a woodwind instrument. The first measure starts with a dynamic 'f espr.' and a sixteenth-note pattern. The second measure continues with eighth-note pairs. The third measure shows a change in rhythm with eighth-note pairs followed by sixteenth-note pairs. The fourth measure features eighth-note pairs again. The fifth measure has a sixteenth-note pattern. The sixth measure ends with a sixteenth-note pair. The score is written on five staves.

Kradmé pohledy z očí do očí, beze slov proudí milostné vyznání letmými doteky. On a Ona.
Hlava se točí závratí.

Moderato ma on calore

p dolce espr.

sf

Láskou zmámený Ctirad, kořenná vůně polední paseky, medovina, bujarý tanec ještě před chvílí tak ostražité družiny.

Polední žár a medovinu? – Tábor po chvilce spí jak o půlnoci. Nastala chvíle odplaty. Šárka roh k ústům přikládá, troubí znamení zrady, a přece se do ozvěny vloudí myšlenka jak hlas špatného svědomí.

Velmi živě

Zkázonosná bouře. Strhl se náhle divoký pokřík, vypráví Jirásek. Jako divoký roj hnal se k mýtině houf ozbrojených dívek. Tvrď zní hlas odplaty.

Rozčileně

POSLECH: Ukázka č. 40
Bedřich Smetana, Má vlast
Šárka, symfonická báseň